

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-4019/2025-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Matas, predsjednice vijeća, Jagode Crnokrak, sutkinje izvjestiteljice i Marije Bakula Vugrinec, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja TRGOVAČKI CENTAR MILENIJ d.o.o. u stečaju, Sesvete, Ljudevita Posavskog b.b., OIB: 22689998619, kojeg zastupa punomoćnica Anamaria Ivanković, odvjetnica iz Zagreba, Britanski trg 10, protiv tuženika GENERALI OSIGURANJE d.d., Zagreb, Bani 110, OIB: 10840749604, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici iz Odvjetničkog društva Eterović i Šarac iz Zagreba, Palmotićeve 68, uz sudjelovanje umješača na strani tužitelja Prigorka d.d. u stečaju, kojeg zastupa punomoćnica Maja Miljuš, odvjetnica iz Odvjetničkog društva Šebetić i partneri u Zagrebu i umješača na strani tuženika CROATIA OSIGURANJE d.d., OIB: 26187994862, Vatroslava Jagića 33, radi isplate iznosa od 1.191.916,61 eur, odlučujući o žalbama tužitelja, tuženika i umješača na strani tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1286/22 od 2. srpnja 2025., u sjednici vijeća održanoj 11. ožujka 2026.

p r e s u d i o j e

Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1286/22 od 2. srpnja 2025. u točki II. izreke.

r i j e š i o j e

I. Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1286/22 od 2. srpnja 2025. u točki I. izreke.

II. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1286/22 od 2. srpnja 2025. u točkama I., III., IV., V., VI. i VII. izreke i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

III. Odbija se kao neosnovana tuženikova žalba i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1286/22 od 2. srpnja 2025. u točki II. izreke.

IV. Konačnom odlukom sud će odlučiti o zahtjevima stranaka o troškovima postupka u povodu pravnog lijeka.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1286/22 od 2. srpnja 2025. u točki I. izreke naloženo je tuženiku platiti tužitelju iznos od 695.460,30 eur sa zateznim kamatama od 17. veljače 2012. do isplate, zatim zateznu kamatu obračunatu na iznos od 60.123,43 eur za razdoblje od 17. veljače 2012. do 30. listopada 2012., i zateznu kamatu obračunatu na iznos od 140.093,05 eur za razdoblje od 17. veljače 2012. do 19. ožujka 2013. Točkom II. izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 1.084.362,56 eur sa zateznim kamatama.

2. U točkama III. do VIII. izreke sud je odlučio o zahtjevima za naknadu troškova postupka, i to na način da je točkom III. izreke naloženo je tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 109.865,84 eur sa zateznim kamatama od donošenja presude do isplate, točkom IV. izreke naloženo tužitelju naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 81.561,03 eur, točkom VI. izreke odbijen zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka u iznosu od 682.994,30 eur, točkom VII. Izreke odbijen zahtjev tuženika za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 107.564,42 eur, a točkom VIII. Izreke odbijen zahtjev umješaka za naknadu troškova u iznosu od 107.482,18 eur.

3. Rješenjem je sud u točki I. izreke utvrdio da je tužitelj povukao tužbu za iznos od 140.083,75 eur sa zateznim kamatama. Točkom II. izreke sud je odbacio zahtjev tuženika za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 470.235,00 eur kao nedopušten.

4. Prema obrazloženju prvostupanjske presude predmet spora je zahtjev za naknadu štete, koji tužitelj postavlja na temelju ugovora o osiguranju, kao suvlasnik, ugovaratelj i osiguranik, prema tuženiku kao osiguratelju. Sud navodi da među strankama nije sporno da su sklopile ugovor o osiguranju imovine – objekta Trgovački centar Millenium u Sesvetama i da je nastao osigurani slučaj, požar u kojem je 14. veljače 2012. objekt oštećen.

5. Tuženikov prigovor nedostatka aktivne legitimacije sud je ocijenio neosnovanim navodeći da je tužitelj prema polici osiguranja ugovaratelj i osiguranik, te da je, kao upravitelj zgrade u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, tužbu podnio u ime i za račun suvlasnika predmeta osiguranja, na što je ovlašten odredbom članka 93. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Prema ocjeni suda iz navedene odredbe proizlazi ovlaštenje upravitelja poduzimati sve radnje, uključujući pokretanje postupaka pred sudom, kako bi se ostvarili i zaštitili interesi suvlasnika, a što podrazumijeva i pravo tražiti u sudskom postupku isplatu osigurnine koja se uplaćuje na poseban račun. Zaključak je suda da na procesno ovlaštenje tužitelja ne utječe okolnost da su suvlasnici predmeta osiguranja tijekom postupka sklopili ugovor o upravljanju zgradom s drugim upraviteljem te da iz isprava koje je dostavio tužitelj

proizlazi da se radi o imovini za koju je on odgovoran u smislu ugovora o osiguranju sklopljenog u korist suvlasnika i na kojoj ima osigurljiv interes.

6. Radi utvrđenja visine osigurnine provedeno je vještačenje po vještaku strojarske i građevinske struke, iz kojih je sud utvrdio da prema odredbama ugovora o osiguranju i Općih i posebnih uvjeta za osiguranje od požara i nekih drugih opasnosti koji su sastavni dio tog ugovora, tuženik kao osiguratelj ima obvezu isplatiti iznos od 895.667,48 eur.

7. Vezano uz tuženikov prigovor višestrukog osiguranja sud navodi da je predmetni ugovor sklopio tužitelj radi osiguranja osnovne konstrukcije i zajedničkih dijelova zgrade, dok se ugovori na koje se poziva tuženik a koje je društvo Phoenix Capitis d.o.o. sklopilo s osigurateljem Croatia osiguranje d.d. i Basler osiguranje d.d., odnose na različite predmete osiguranja, poslovne prostore, opremu, prekid rada i slično. Zbog navedenog sud smatra da nema mjesta primjeni odredbe članka 934. Zakona o obveznim odnosima.

8. Neosnovanim je ocijenjen i prigovor gubitka prava na isplatu osigurnine zbog propusta osiguranika da poduzme radnje radi sprječavanja veće štete. Sud je utvrdio da je tužitelj poduzeo sve radnje i razborite mjere koje su u njegovoj moći, uz što navodi da eventualni propust na koji ukazuje tuženik nema za posljedicu gubitak prava na isplatu osigurnine, već eventualno nastanak obveze naknade štete osiguratelju.

9. Kako je utvrđeno da je na predmetu osiguranja nastala šteta u iznosu od 895.667,48 eur a tuženik je nesporno platio iznos od 200.207,19 eur uplatom u sudski polog, zahtjev tužitelja prihvaćen u dijelu kojim traži isplatu iznosa od 695.460,30 eur.

10. Sud navodi da je tužitelj djelomično povukao tužbu. Tuženik se nije protivio povlačenju za iznos od 140.083,75 eur zbog čega odlučeno kao u točki I. izreke rješenja, ali se protivio povlačenju tužbe za iznos od 1.084.372,56 eur stoga je o tom dijelu zahtjeva sud meritorno odlučio u točki II. izreke pobijane presude.

11. Odluka o zateznoj kamati donesena je primjenom odredbe članka 29. Zakona o obveznim odnosima a u pogledu tijeka sud primjenjuje odredbu članka 1086. Zakona o obveznim odnosima prema kojoj obveza naknade štete dopijeva trenutkom nastanka štete.

12. U obrazloženju odluke o troškovima postupka sud navodi da je tijekom postupka nad tužiteljem otvoren stečajni postupak, zbog čega je nastupio prekid ovog postupka koji je potom nastavljen. Zbog navedene okolnosti, sud smatra da je tuženik sukladno odredbi članka 165. Stečajnog zakona troškove koji su nastali do prekida postupka trebao prijaviti u stečajnom postupku nad tužiteljem i ostvariti ih kao stečajni vjerovnik. Kako je utvrđeno da tuženik nije u propisanom roku u ovom postupku nastavio postupak glede troškova na ime parničnih radnji do dana otvaranja stečajnog postupka niti je uredio zahtjev na način da traži utvrđenje da se radi o tražbini drugog višeg isplatnog reda, zaključak je suda da nije proveden

zakonom predviđeni postupak ostvarenja prava zbog čega je zahtjev tuženika odbačen u točki II. izreke rješenja. O ostalim zahtjevima stranaka za naknadu troškova postupka sud je odlučio primjenom odredbe članka 154. stavka 2. Zakona o parničnom postupku.

13. Tužitelj je podnio žalbu protiv presude u točkama II., IV., V. i VI. izreke i rješenja u točki I. izreke zbog žalbenih razloga bitnih povreda odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Smatra da je sud o dijelu zahtjeva koji je odbijen u točki II. izreke presude trebao odlučiti rješenjem o povlačenju tužbe unatoč protivljenju tuženika. U odnosu na odluku o troškovima postupka navodi da je pogrešno utvrđen omjer uspjeha stranaka u sporu. Budući da je zahtjev usmjeren na naknadu štete, za koju u trenutku podnošenja tužbe tužitelj nije mogao znati u kojem iznosu je nastala, njegovo smanjenje zahtjeva ne predstavlja povlačenje tužbe kojem se tuženik može protiviti. Kako je odredbom članka 154. stavka 2. Zakona o parničnom postupku propisano da se uspjeh stranaka u postupku ocjenjuje prema konačno postavljenom zahtjevu, vodeći računa o kvalitativnom i kvantitativnom uspjehu stranaka u sporu, smatra da je s konačno postavljenim zahtjevom uspio u cijelosti. Ukazuje na to da je sud tuženiku priznao troškove sastavljanja podnesaka u kojima samo paušalno osporava tužiteljeve navode, te da je tuženiku ukupno priznao trošak u iznosu od 598.133,70 eur (od kojeg je za iznos od 470.235,00 eur zahtjev odbačen) a tužitelju u iznosu od 286.914,82 eur. Predlaže odluku preinačiti, podredno, ukinuti ju i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Traži naknadu troškova sastavljanja žalbe u iznosu od 17.299,20 eur.

14. Protiv presude žalbu je podnio tuženik zbog žalbenih razloga bitnih povreda odredbi parničnog postupka, posebno povrede iz odredbe članka 354. stavka 3. točke 11. ZPP-a, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Iz žalbe proizlazi da pobija presudu u točkama I., III., V., VII. i rješenje u točki II. izreke.

15. Navodi da je sud zanemario činjenicu da je tuženik s još dva osiguravajuća društva, Croatia osiguranje d.d. i Uniqa osiguranje d.d., uplatio tužitelju za predmetni štetni događaj ukupni iznos od 600.621,51 eur i to za štetu na zajedničkim dijelovima građevine, odnosno, za građevinski dio, sve sukladno promemoriji koja su ti osiguratelji potpisali. O tome je dokaze dostavio u spis a predložio je i činjenicu utvrditi financijskim vještačenjem. Navodi da je tužitelj, ako je smatrao da je taj iznos uplaćen bez osnove, trebao uplaćeno vratiti platiteljima, a ne proslijediti ga društvu Phoenix Capitis d.o.o. Smatra da je sud pogrešno izračunao polazne osnove za iznos tužbenog zahtjeva jer je iznos obračunate štete trebalo umanjiti za porez na dodanu vrijednost od 179.133,49 eur, a zatim i za iznos od 600.621,51 eur koji su prethodno uplaćeni, tako da bi ostao iznos od 115.912,48 eur.

16. Prema njegovom shvaćanju tužitelj nije legitimiran tražiti isplatu osigurnine jer to pravo ne proizlazi iz odredbe članka 93. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima niti iz odredbi međuvlasničkih ugovora prema kojima upravitelj ima pravo obavljati poslove koji se odnose na upravljanje zgradom. Ističe da tužitelj postupak nije vodio u ime i za račun suvlasnika, nego je spor vodio u svoje ime te da je u

stečajnom postupku naveo to potraživanje u popisu imovine kao svoje potraživanje, zbog čega smatra da iznos nikad neće ni biti prebačen suvlasnicima. Smatra da je odredbama međuvlasničkog i ugovora o upravljanju tužiteljevo pravo podnijeti tužbu ograničeno na tražbine s osnove pričuve i režijskih troškova, a da se ne odnosi na tužbu radi isplatu osigurnine. Pravo tužitelja podnijeti predmetnu tužbu ne proizlazi niti iz odredbi članaka 375., 378 i 379. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Uz navedeno, ukazuje na to da tužitelj od 2017. godine nije upravitelj zgrade na kojoj je nastala šteta, zbog čega smatra da nema pravni interes voditi ovu parnicu. Navodi da ugovaratelj osiguranja prema odredbi članka 4. Općih uvjeta ne može bez pristanka osoba čiji je interes osiguran ostvarivati prava iz osiguranja, a tužitelj nema niti osigurljiv interes prema odredbi članka 948. Zakona o obveznim odnosima jer ne tvrdi da je suvlasnik nekretnine. Ukazuje i dostavlja sudsku praksu iz koje proizlazi da upravitelj može podnijeti tužbu radi naplate pričuve i to samo u ime i za račun suvlasnika.

17. Navodi da sud nije uzeo u obzir da je tužitelj podneskom od 27. veljače 2016. preinačio tužbu na način da ne traži isplatu na svoj nego na prolazni račun za posebne namjene suvlasnika Trgovačkog centra Milenij, o kojoj preinaci sud nije odlučio.

18. Smatra da je sud pogrešno primijenio odredbu članka 165. Stečajnog zakona odlučujući o troškovima postupka te da je trebao sve troškove tuženiku priznati sukladno omjeru uspjeha stranaka u sporu a da umješaču sud nije trebao priznati pravo na naknadu troškova u točki V. izreke pobijane presude jer nisu bili potrebni za vođenje parnice.

19. Predlaže odluku preinačiti, podredno, ukinuti ju i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Traži naknadu troška sastavljanja žalbe u iznosu od 12.776,00 eur.

20. Umješač na strani tuženika podnio je žalbu protiv presude zbog žalbenih razloga bitnih povreda odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Iz sadržaja žalbenih navoda proizlazi da presudu pobija u dijelu u kojem tuženik nije uspio u sporu, u točki I. izreke, a navodi da osporava odluku o trošku. Smatra da tužitelj nema legitimaciju tražiti isplatu utuženog iznosa, s obzirom na odredbu članka 4. Općih uvjeta.

21. Osporava pravilnost zaključka suda da se ugovori o osiguranju sklopljeni s umješačem i društvom Basler osiguranje d.d., odnose na drugi predmet osiguranja. Navodi da je doveden u zabludu jer nije bilo indicija da će se osporavati višestruko osiguranje. Ugovorom o osiguranju radi kojeg se umješač miješao u parnicu sklopljen je 2006. a predmet osiguranja po tom ugovoru je građevina i druge nepokretne stvari, svi dijelovi građevine, temelji, podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije, sva ugrađena oprema. Iz navedenog smatra da proizlazi da su predmet tog ugovora i zajednički dijelovi zgrade, zbog čega dolazi do preklapanja predmeta osiguranja s onim iz ugovora koji je tužitelj sklopio s tuženikom. Smatra da presudu nije moguće ispitati, jer je sud propustio utvrditi za svaki dio zgrade i opreme koji su zajednički, a

koji posebni umanjiti utvrđenu visinu štete za sve isplaćene iznose za dijelove koji se preklapaju.

22. Oспорава i odluku o visini osigurnine koju je sud utvrdio vještačenjem, jer smatra da su nalazi i mišljenja vještaka manjkavi. Navodi da je tuženik prigovarao nalazima, a da sud nije u odluci naveo razloge zbog kojih je prigovore tuženika ocijenio neosnovanima.

23. Kako je osigurnina isplaćena još tijekom 2013. godine, smatra da je tužitelj raspolagao sredstvima potrebnim za sanaciju štete u svrhu smanjenja nastanka daljnje štete, što je bio i dužan učiniti sukladno odredbi članka 15. Općih uvjeta. S tim u vezi ukazuje na sadržaj odredbe članka 950. stavka 4. Zakona o obveznim odnosima prema kojem se kod takvog propusta obveza osiguratelja smanjuje za onoliko za koliko je šteta veća zbog propusta.

24. Predlaže odluku preinačiti te traži naknadu troška sudske pristojbe na žalbu u iznosu od 1.327,22 eur.

25. Tužiteljeva žalba je neosnovana, osim u dijelu koji se odnosi na odluku o troškovima postupka.

26. Tuženikova žalba je osnovana, osim u dijelu kojim je rješenjem odbačen njegov zahtjev za naknadu parničnih troškova.

27. Žalba umješaka na strani tuženika je osnovana.

28. Pobijana presuda ispitana je u granicama razloga navedenih u žalbi sukladno članku 365. stavku 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08 i 57/11; dalje: ZPP) pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

29. Predmet spora prema zahtjevu iz tužbe bila je isplata iznosa od 1.919.916,61 eur koji prema navodima tužbe obuhvaća štetu na predmetu ugovora osiguranju, poslovnom centru Trgovački centar Millenium u Sesvetama, podmireni trošak sanacije objekta, trošak utvrđenja štete, povećanje štete zbog izostanka pravovremene isplate osigurnine od strane tuženika.

30. S obzirom na neosporenu tvrdnju tuženika da je s osnove osigurnine iz predmetnog ugovora o osiguranju putem sudskog pologa platio iznos od 200.207,19 eur te da je provedenim vještačenjima utvrđeno da šteta uvidu troškova potrebnih da se zajednički dijelovi zgrade dovedu u stanje prije nastanka osiguranog slučaja iznosi 895.667,48 eur, tužitelj je podneskom od 13. svibnja 2025. postavio zahtjev za isplatu iznosa od 695.460,30 eur sa zateznim kamatama, kao i zahtjev za isplatu zateznih kamata na iznose podmirene sa zakašnjenjem. Iz ovako postavljenog zahtjeva, s obzirom na predmet vještačenja, proizlazi da tužitelj traži isplatu

osigurnine u iznosu troškova popravka oštećene imovine, zajedničkih dijelova zgrade Trgovački centar Millenium u Sesvetama.

31. Nije osnovana žalba tužitelja u dijelu kojima pobija odluku iz točke II. izreke presude i točke I. izreke rješenja zbog bitnih povreda odredbi parničnog postupka, ne navodeći točno na koju povredu ukazuje. Smanjenje tužbenog zahtjeva, iako bilo učinjeno po provedenom vještačenju i u svrhu usklađenja s činjeničnim utvrđenjima vještaka, predstavlja u dijelu koji tužitelj više ne potražuje povlačenje tužbe. Kako je sukladno odredbi članka 193. ZPP-a, nakon tuženikovog upuštanja u raspravljanje za povlačenje tužbe potreban njegov pristanak, a u predmetnom postupku tuženik je u podnesku od 14. svibnja 2025. (str. 1434. - 1436. spisa) izjavio da se protivi povlačenju tužbe, sud je pravilno ocijenio da o tom dijelu zahtjeva treba meritorno odlučivati. Tužitelj u žalbi ne iznosi neke druge žalbene navode u odnosu na odluku iz točke II. izreke presude, a ovaj sud nije našao da bi bili ostvareni žalbeni razlozi na koje pazi po službenoj dužnosti, stoga je trebalo primjenom odredbe članka 368. stavka 1. ZPP-a odlučiti kao u izreci ove presude.

32. Odluku u točki I. izreke pobijanog rješenja sud je donio pravilnom primjenom odredbe članka 193. stavka 2. ZPP-a sukladno tužiteljevom disponiranju tužbenim zahtjevom u podnesku od 15. svibnja 2013. (str. 601. – 602. spisa), kojem se tuženik nije protivio. Zbog navedenog, primjenom odredbe članka 380. stavka 1. ZPP-a trebalo je odlučiti kao u točki I. izreke ovog rješenja.

33. Među strankama nije sporno da je tužitelj s tuženikom sklopio ugovor o osiguranju i da se ostvario osigurani rizik - požar 14. veljače 2012., u kojem je predmet osiguranja oštećen.

34. Prvenstveno je sporna legitimacija tužitelj tražiti isplatu utuženog iznosa. Iz ponude tuženika za osiguranje imovine od 6. svibnja 2011. (str. 5. – 8. spisa), koja je potpisana i ovjerena pečatom tužitelja 11. svibnja 2011., proizlazi da je predmet ugovora, vezno uz osiguranje od požara, imovina i to:

- poslovni kompleks na 2 kata, objekt masivne građe, ukupne veličine 13 166 m²,

- cjelokupna oprema, strojevi i aparati, kao i inventar u struci prema poslovnim knjigama.

U ugovoru je tužitelj naveden kao ugovaratelj osiguranja i kao osiguranik, a naznačeno je da je on suvlasnik, upravitelj i ugovorni zastupnik suvlasnika prema međuvlasničkim ugovorima.

35. Iz spisa proizlazi da je tužitelj zahtjev iz tužbe, o kojem je sud odlučio pobijanom presudom, temeljio na činjenici da je upravitelj predmetnog objekta prema Ugovoru o upravljanju zgradom i Međuvlasničkom ugovoru. Tek podneskom od 2. ožujka 2016. (str. 1004. – 1007. spisa) tužitelj navodi da zahtjev postavlja i kao suvlasnik osigurane nekretnine, upravitelj i ugovorni zastupnik, i traži naložiti tuženiku da osigurninu isplati na „prolazni račun za posebne namjene suvlasnika“.

36. Ovakva promjena činjeničnog supstrata na kojem tužitelj temelji zahtjev predstavlja preinaku tužbe u smislu odredbe članka 191. stavka 1. ZPP-a, jer tužitelj,

pored zahtjeva koji postavlja kao upravitelj, isplatu traži i kao suvlasnik, osim toga izmijenjen je sami zahtjev jer tužitelj traži da sud tuženiku naloži ispuniti obvezu u suvlasnicima („na prolazni račun za posebne namjene suvlasnika“). Iz podneska tuženika od 2. siječnja 2017. (str. 1082. spisa) proizlazi da on osnovano u žalbi ukazuje na to da se ovoj preinaci protivio, a sud o toj preinaci tužbe nije odlučio.

37. Sukladno odredbi članka 190. stavka 2. ZPP-a sud može dopustiti preinaku ako smatra da bi to bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama i kad se tuženik preinaci protivi. Zbog navedenog je propustom suda da odluči o preinaci počinjena bitna povreda iz odredbe članka 354. stavka 1. ZPP-a, jer je sud propustio odrediti o kojem je predmetu spora se raspravlja i ocijeniti je li takva preinaka svrsishodna, stoga je, primjenom odredbe članka 369. stavka 1. ZPP-a, trebalo odlučiti kao u točki II. izreke ovog rješenja.

38. U smislu odredbe članka 375. stavka 5. ZPP-a, ukazuje se da je pobijanom presudom sud odlučivao o zahtjevu tužitelja, kao upravitelja, za isplatu osigurnine temeljem ugovora o osiguranju imovine – građevinskog objekta Trgovački centar Millenium, koji je sklopio s tuženikom kao ugovaratelj osiguranja i osiguranik. Iz tako postavljenog zahtjeva i tužiteljevih navoda vezanih uz taj zahtjev proizlazi da on isplatu traži u svoje ime i svoj račun, a ne, kako to navodi sud pobijanoj presudi, da je takvim zahtjevom isplatu tražio u ime i za račun suvlasnika.

39. Iz tuženikovih prigovornih tvrdnji proizlazi da on osporava tužiteljevu legitimaciju biti strankom u postupku radi isplate osigurnine a i njegovo pravo, kao upravitelja, tražiti isplatu na način kako je to učinio prihvaćenim tužbenim zahtjevom.

40. Na prvo pitanje ovaj sud je odgovorio u rješenju poslovni broj PŽ-3956/2022-2 od 26. rujna 2022., kojim je u ovom postupku odbijena žalba društva MDM-upravljanje d.o.o. i potvrđeno rješenje prvostupanjskog suda poslovni broj P-1286/22 od 28. srpnja 2022. Prvostupanjskim rješenjem odbijen je prijedlog tog društva da stupi u parnicu umjesto tužitelja, koji prijedlog on zasniva na navodu da je imenovan upraviteljem nekretnine nakon tužitelja, u tijeku ovog postupka. U obrazloženju drugostupanjske odluke ovaj sud navodi, između ostalog, da je odredbom članka 93. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/200, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10 i 143/12) dana je aktivna legitimacija upravitelju zgrade da vodi postupke, slijedom čega je upravitelj, u konkretnom slučaju Trgovački centar Milenij d.o.o., ovlašteno pokrenuo predmetni postupak u odnosu na tuženika radi naplate osigurnine zbog nastanka osiguranog slučaja, te u parnici nastupa kao tužitelj, dakle kao stranka. Dalje je obrazloženo da je u slučaju promjene upravitelja za stupanje novog upravitelja na mjesto tužitelja u ovoj parnici potrebna suglasnost parničnih stranaka, a dosadašnji upravitelj ima aktivnu legitimaciju zastupati suvlasnike u odnosu na predmetnu tražbinu i nakon što je prestao biti upravitelj, jer je predmetna tražbina (osigurani slučaj) nastala za vrijeme u kojem je bio upravitelj.

41. Međutim, osnovano je shvaćanje tuženika da upravitelj, iako naveden u ugovoru o osiguranju kao osiguranik, nema pravo na isplatu s osnove osigurnine zbog štete nastale na imovini suvlasnika tražiti usvoje ime i svoj račun, već je on,

iako ovlašten biti strankom u postupku, tužbenim zahtjevom dužan tražiti ispunjenje obveze isplate osigurnine suvlasnicima.

42. Naime, iz odredbe članka 948. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08; dalje: ZOO) proizlazi da ugovor o osiguranju imovine može sklopiti svaka osoba ili se može sklopiti u korist svake osobe koja ima opravdani interes na predmetu osiguranja. Osiguranik može biti samo osoba koja ima ili očekuje da će imati opravdani interes da ne nastane osigurani slučaj, jer bi inače pretrpjela neki materijalni gubitak. Osiguranik može zahtijevati naknadu nastale štete pokrivene osiguranjem samo ako je imao pravno dopušten materijalni interes na osiguranom predmetu u trenutku nastupanja osiguranog slučaja.

43. Uz navedeno, prema članku 949. ZOO-a, osiguranjem imovine osigurava se naknada za štetu koja bi se dogodila u imovini osiguranika zbog nastupanja osiguranog slučaja.

44. Iako iz ugovora o osiguranju proizlazi da je tužitelj naveden kao osiguranik, prema definiciji iz Općih uvjeta osiguranja imovine (str. 15. - 20. spisa) koji čine sastavni dio ugovora, osiguranik je osoba čiji imovinski interes je osiguran i kojoj pripadaju prava iz osiguranja. Budući da se radi o osiguranju imovine, a predmet osiguranja je zajednički dio nekretnine i njeni opisani dijelovi, predmetnim ugovorom o osiguranju osiguran je imovinski interes suvlasnika te nekretnine, a ne upravitelja koji nastankom osiguranog rizika nije pretrpio nikakvu štetu.

45. U Uvjetima za osiguranje od opasnosti od požara i nekih drugih opasnosti broj 108-0501 (str. 21. - 24. spisa), koji čine sastavni dio ugovora, navedeno je da su osigurane samo stvari koje su vlasništvo osiguranika (i osobe koje s njim žive u zajedničkom kućanstvu), što također ukazuje na činjenicu da se imovinski interes kod ugovora o osiguranju imovine veže uz vlasnika te imovine, iznimno, uz drugu osobu koja ima takav interes.

46. Iz navedenog proizlazi da je tuženik osnovano tijekom postupka, a opet i u žalbi, tvrdio da upravitelj ne može tražiti od osiguratelja da osigurninu zbog oštećenja imovine suvlasnika isplati njemu, a što je tužitelj tražio postavljenim zahtjevom iz tužbe, a i prije pokrenutog parničnog postupka. Naime, iz dopisa tuženika upućenih tužitelju (str. 15. – 17., 18. – 19. spisa) nakon primitka obavijesti o nastanku osiguranog slučaja proizlazi da je tuženik tužitelja pozivao na dostavu isprava iz kojih bi proizlazilo njegovo ovlaštenje tražiti isplatu i dostavu računa na koji suvlasnici traže isplatiti iznos osigurnine, dok je tužitelj u odštetnom zahtjevu od 26. rujna 2012. (str. 130. – 131. spisa) od tuženika tražio isplatu osigurnine na svoj račun.

47. Napominje se da je upravitelj sukladno odredbi članka 45. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/200, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10 i 143/12; dalje: ZVDSP) nalogoprimac suvlasnika, dakle, obvezao se i ovlašten je obavljati određene poslove. Opseg poslova koje je ovlašten i obvezao se obavljati sukladno odredbi članka 378. stavka 3. ZVDSP-a proizlazi iz odredbi Međuvlasničkog ugovora i Ugovora o upravljanju, kao i odredbi ZVDSP-a.

48. Pritom nije neodlučan ni navod tuženika kojim ukazuje i na okolnost da su suvlasnici 2017. sklopili ugovor o upravljanju s drugim upraviteljem, zbog čega tužitelj više ne upravlja predmetnom nekretninom ni zajedničkom imovinom suvlasnika, kao i na činjenicu koju tužitelj ne osporava, da je tužitelj u stečajnom postupku koji je pokrenut tijekom ovog parničnog postupka tražbinu koja je predmet ovog spora uvrstio u popis imovina i obveza kao svoju imovinu (str. 1291. spisa).

49. Tuženik i umješač prigovor višestrukog ili dvostrukog osiguranja (ne iznose činjenice o vrijednosti osigurane stvari) temelje na tvrdnji da su tuženik, Basler osiguranje d.d. i Croatia osiguranje d.d. bili ugovorni osiguratelji iste stvari i za isti rizik. Pritom se tuženik poziva i dostavlja u spis policu osiguranja kao dokaz ugovora o osiguranju imovine sklopljenog između društva Phoenix capitis d.o.o. i osiguratelja Croatia osiguranje d.d. (str. 293. – 297. spisa) i policu osiguranja kao dokaz ugovora o osiguranju sklopljenog između društva Pheonix capitis d.o.o. i osiguratelja Basler osiguranje d.d. (str. 298. – 299. spisa). Osnovanost tih prigovora ne proizlazi zasad iz stanja spisa.

50. Iz članka 958. ZOO-a proizlazi da se odredbe o višestrukom i dvostrukom osiguranju primjenjuju ako je neka stvar osigurana kod dva ili više osiguratelja od istog rizika, za isti interes, za isto vrijeme i za istog osiguranika.

51. Iz police osiguranja osiguratelja Croatia osiguranje d.d. proizlazi da su od požara osigurani strojevi i oprema na lokaciji Trgovačkog centra Millennium, ugovoreno je osiguranje od prekida rada zbog požara, osigurane su zalihe i građevinski objekti. Iz police osiguratelja Basler osiguranje d.d. proizlazi da je predmet osiguranja građevinski dio objekta građevne kategorije površine 5100 m².

52. Nije bilo sporno da su ova tri osiguratelja potpisala promemoriju u kojoj utvrđuju iznos štete na zajedničkim dijelovima predmetne građevine i dogovaraju da će svaki s osnove naknade te štete uplatiti ovdje tužitelju iznos od 1.508.461,05 kn. Nije sporno niti da su tužitelju ugovaratelji uplatili iznos koji su dogovorili. Međutim, tužitelj navodi da se ugovor o osiguranju s tuženikom odnosio na zajedničke dijelove zgrade, dok je svaki suvlasnik u odnosu na svoj suvlasnički dio mogao sklapati police osiguranja imovine za svoj posebni dio. Također navodi da je uplate koje je primio od Croatia osiguranje d.d. i Basler osiguranje d.d. proslijedio društvu Phoenix Capitis d.o.o., osiguraniku iz tih ugovornih odnosa.

53. Tužitelj je u ovom postupku tražio isplatu osigurnine u visini troškova popravka zajedničkih dijelova zgrade, na koju pravo imaju svi suvlasnici. Tuženik tijekom postupka nije osporio da je ugovor o osiguranju koji je osnova tužiteljevog zahtjeva sklopljen radi osiguranja zajedničkih dijelova zgrade. Prema ocjeni ovog suda, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da iz isprava u spisu ne proizlazi osnovanim prigovor višestrukog ili dvostrukog osiguranja jer iz police osiguranja koje je društvo Phoenix Capitis d.o.o. sklopilo s osigurateljima Croatia osiguranje d.d. i Basler osiguranje d.d. ne proizlazi da se radi o istom predmetu osiguranja.

54. Pogrešno umješač na strani tuženika smatra da je sud morao utvrditi za svaki od dijelova zgrade i opreme koji su zajednički, a koji posebni dijelovi te umanjiti

utvrđenu visinu štetu za sve isplaćene iznose za dijelove koji se preklapaju. Budući da nije sporno da su predmet osiguranja ugovora sklopljenog s tuženikom zajednički dijelovi zgrade koji su oštećeni, onaj tko tvrdi da je u odnosu na te dijelove (sve ili samo neke) šteta naknađena dužan je iznijeti konkretne činjenice. Pri čemu, uz okolnost da to ne proizlazi iz isprava u spisu, iznijeti činjenice ne znači izjaviti da se dijelovi osigurane stvari preklapaju.

55. Radi utvrđenja visine osigurnine, kojoj je tuženik prigovorio, provedena su vještačenja po vještaku strojarske i građevinske struke, iz kojih je sud utvrdio da prema odredbama ugovora o osiguranju i Općih i posebnih uvjeta za osiguranje od požara i nekih drugih opasnosti koji su sastavni dio tog ugovora, troškovi popravka zajedničkih dijelova građevine i oštećenja mehaničkih dijelova strojarskih i elektroinstalacija zajedničkih prostora (lift, pokretne stepenice, električne instalacije, instalacije centralnog grijanja) iznose 895.667,48 eur, u što je uključen porez na dodanu vrijednost. Zadatka vještacima sud je odredio u skladu s odredbama ugovora prema kojima se u slučaju oštećenja stvari naknada iz osiguranja utvrđuje u visini troškova popravka po cijenama materijala i rada u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenim za iznos procijenjene istrošenosti i vrijednosti ostatka.

56. Tuženik u žalbi ne osporava činjenice koje su vještaci utvrdili. Iz sadržaja njegovih navoda proizlazi da osporava primjenu materijalnog prava i smatra da osiguranik nema pravo na naknadu troška s osnove poreza na dodanu vrijednost. Umješac na strani tuženika odluku suda o visini zahtjeva osporava navodom da su nalazi i mišljenja sudskih vještaka manjkavi, a sud nije obrazložio zbog čega je tuženikove prigovore ocijenio neosnovanim. S tim u vezi navodi da je tužitelj popravak mogao izvršiti još u 2013. godini kad je primio uplatu, pa ne bi došlo do daljnjeg propadanja i nastanka dodatke štete. Ukazuje na sadržaj odredbe članka 950. stavka 4. ZOO-a.

57. S obzirom na okolnost da je tuženik putem sudskog pologa platio samo dio osigurnine (249.949,59 eur od 895.667,48 eur koliko iznose troškovi popravka) nema mjesta primjeni odredbe članka 950. stavka 4. ZOO-a. Naime, nije sporno da je na krov objekta postavljen lim koji je objekt štiti od oborina no da su neka oštećenja posljedica nepravovremenog otklanjanja oštećenja koja su izravno nastala u požaru i gašenju požara.

58. Obveza je osiguratelja u rokovima propisanim odredbom članka 943. ZOO-a isplatiti osigurninu ili odbiti zahtjev osiguranika, u protivnom odgovara osiguraniku za štetu koja bi mu zbog toga nastala. Ne može se na pravo na umanjeње osigurnine iz odredbe članka 950. stavka 4. ZOO-a pozvati osiguratelj koji nije pravovremeno isplatio osigurninu i tvrditi da se propust osiguranika sastoji u tome što nije izveo popravke za koje nije raspolagao potrebnim sredstvima.

59. Slijedom svega navedenog, trebalo je prvostupanjsku odluku ukinuti u točki I. izreke presude i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, u kojem postupku će sud donijeti odluku o preinaci tužbe iz podneska od 2. ožujka 2016., a ovisno o toj odluci, po potrebi ponovno provesti postupak i odlučiti o tužbenom zahtjevu.

60. Odluku o troškovima postupka iz točke IV. izreke rješenja ovaj sud donio je primjenom odredbe članka 166. stavka 3. ZPP-a.

61. Odluku o troškovima postupka sadržanu u točki II. izreke pobijanog rješenja sud je donio pravilnom primjenom odredbe članka 165. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15 i 104/17). Suprotno shvaćanju podnositelja žalbe, troškovi parničnog postupka za stranku koja je poduzela radnju nastaju upravo poduzimanjem te radnje, a sud odlukom o troškovima postupka odlučuje o obvezi naknade tih troškova, ovisno o uspjehu stranaka u sporu ili drugim okolnostima popisanim odredbama Zakona o parničnom postupku.

62. Zbog navedenog, primjenom odredbe članka 380. točke 2. ZPP-a riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

63. Ovdje se ukazuje i na pogrešnu primjenu materijalnog prava kod odluke o tijeku zateznih kamata. Predmet spora je isplata osigurnine od osiguratelja na temelju sklopljenog ugovora, a ne naknada štete od štetnika. Pogrešno je stoga sud odluku o zateznim kamata donio primjenom odredbe članka 1086. ZOO-a prema kojoj obveza naknade štete dospijeva trenutkom nastanka štete. Zakašnjenje osiguratelja u ispunjenju obveze isplate osigurnine treba cijeliti primjenom odredbe članka 943. ZOO-a i ugovornih odredbi o rokovima za isplatu.

Zagreb, 11. ožujka 2026.

Predsjednica vijeća
Dubravka Matas

Broj zapisa: **9-30884-620dc**

Kontrolni broj: **0b635-e91b7-625e9**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.